

Epävirallinen koulutus- ja nuorisoneuvosto 18.-19.9.2023

Puheenjohtajamaa järjestää epävirallisen neuvostokokouksen koulutus- ja nuorisoasioiden yhdistelmällä Zaragosassa. Suomea edustaa johtaja Jonna Korhonen. Kokouksessa käydään keskustelut 1) heikommassa asemassa olevien opiskelijoiden pääsystä koulutukseen, 2) koulutuksesta demokraattisen kansalaisuuden ja yhteisten arvojen edistäjänä sekä 3) nuorison osallistamisesta päätöksentekoon. Suomi pitää erittäin tärkeänä demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien toteutumista ja työskentelee määrätietoisesti yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi yhteiskunnassa. Hallitusohjelman mukaisesti Suomi vahvistaa osallisuutta ja luottamusta yhteiskunnassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/198/2023-OKM-8

Kauniskangas Eija

7.9.2023

EU; Nuoriso; politiikkakeskustelu; Eurooppalainen toimintaperiaate nuorten asettamisesta poliittisen sitoutumisen keskiöön inklusiivisella ja osallistavalla lähestymistavalla taaten EU-nuorten oikeudet ja hyvinvoinnin

Kokous

Epävirallinen koulutus- ja nuorisoneuvosto 18.-19.9.2023

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ministerit käyvät keskustelun aiheesta puheenjohtajan keskustelupaperin pohjalta epävirallisessa koulutus- ja nuorisoneuvosto 18.-19.9.2023

Suomen kanta

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi vahvistaa osallisuutta ja luottamusta yhteiskunnassa.

Suomen puheenvuorossa huomioitaisiin kanta, jonka mukaan Suomi pitää tärkeänä kehittää kaikille nuorille suunnattuja nuorilähtöisiä yhteiskunnallisen osallistumisen välineitä, huomioiden erityisesti heikommassa asemassa oleva nuoret, sekä edistää nuorten luottamusta yhteiskuntaan ja omaan tulevaisuuteensa.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtamaan tausta-asiakirja kuvailee haasteita, joita nuoret ovat viime vuosien aikana Euroopassa kokeneet ja jotka vaikuttavat edelleenkin heidän elämäänsä ja osallistumiseensa yhteiskuntaan. Esimerkiksi COVID-19 –pandemia sekä Venäjän hyökkäyssota ovat vaikeuttaneet nuorten elämään ja heikentäneet nuorten uskoa tulevaisuuteen.

Tämän vuoksi nuorten oikeudet sekä hyvinvointi tulee nostaa eurooppalaisten politiikka-toimien keskiöön, vahvistamalla eurooppalaisten instituutioiden, jäsenvaltioiden ja nuor-

ten edustajien tiivistä yhteistyötä. Lisäksi politiikkatoimien suunnittelussa ja arvioinneissa tulee huomioida nuorisönäkökulma. Nuorten osallistuminen näihin prosesseihin nostaa päätöksenteon legitimitettä ja vahvistaa nuorten luottamusta.

Politiikkakeskustelussa pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Millä tavoin jäsenyneet ja saavutettavissa olevat nuorten osallisuusmahdollisuudet edistävät EU:n päätöksentekoprosessin legitimitettä ja uskottavuutta?
2. Miten nuorisopolitiikan valtavirtaistaminen EU:ssa edistää nuorten hyvinvointia ja heidän tulevaisuuden toiveidensa täyttymistä?
3. Millä tavoin tiiviimpi yhteistyö ja koordinaatio eri eurooppalaisten instituutioiden, jäsenvaltioiden ja nuorten edustajien kesken voisi kehittää yhteistä oppimista, analyyseja nuorten kokemista haasteista ja sellaisten aloitteiden toteuttamista joilla on merkittävä vaikutus nuorten elämään?

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165 artikla, ei lainsäädäntöasia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 (nuoriso ja urheilu), laaja kokoonpano, kirjallinen käsittely 1.-6.9.2023

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 15.9.2023

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/NV erityisasiantuntija Eija Kauniskangas, eija.kauniskangas@gov.fi,
puh. 050 5672772

VAHVA-tunnus

EU/198/2023

Liitteet -

Viite -

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/38/2023-OKM-27

Bosquet Päivi

8.9.2023

Epävirallinen koulutus- ja nuorisoministerikokous 19.9. Zaragosa

Kokous

Epävirallinen koulutusministerikokous 19.9.2023 Zaragosa, Espanja

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ministerien politiikkakeskustelu 19.9.2023. Epävirallisessa ministerikokouksessa ei tehdä päätöksiä.

Suomen kanta

Suomi näkee erittäin tärkeänä demokratian, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien toteutumisen. Suomi työskentelee määrätietoisesti yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi yhteiskunnassa, ja katsoo niiden olevan osa koulutuspoliittisia toimia. Suomi korostaa, että keskeinen osa toimivaa demokratiaa on aktiivinen ja elinvoimainen kansalaisyhteiskunta. Akateeminen vapaus ja korkeakoulujen autonomia sekä opiskelijoiden ja henkilöstön osallistuminen korkeakoulujen hallintoon on tärkeää.

Suomi korostaa, että jokaisella tulee taustasta ja varallisuudesta riippumatta olla tasa-arvoiset mahdollisuudet kouluttautua, ja jokaisen nuoren tulee päästä koulutuksen kautta työelämään. Suomalaisen koulutusjärjestelmän vahvuus ovat korkeasti koulutetut opettajat ja laaja pedagoginen vapaus toteuttaa opetusta.

Suomi näkee, että on tärkeää selvittää tutkittuun tietoon perustuen korkeakoulutuksen saavutettavuutta, sekä tavoitteita, joilla saavutettavuutta, osallisuutta ja moninaisuutta edistetään korkeakoulutuksessa ja korkeakouluissa. Osana saavutettavuutta on tarkasteltava digitalisaation tuomia mahdollisuuksia pitäen samalla huolta koulutuksen laadusta.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtajamaa esittää korkeakoulutuksen osalta epävirallisen ministerikokouksen aiheeksi keskustelua heikossa asemassa olevien opiskelijoiden siirtymien, onnistuneiden kokemusten ja korkeakouluopintojen suorittamisen tukemisesta.

Puheenjohtajamaa toivoo delegaatioiden huomioivan keskustelussa seuraavat kysymykset:

1. Miten jäsenvaltiot ja EU:n toimielimet voivat edelleen parantaa heikommassa asemassa olevien opiskelijoiden pääsyä koulutukseen, kun otetaan huomioon jatkuva eriarvoisuus?
2. Miten jäsenvaltiot ja EU:n toimielimet voivat Rooman tiedonannon pohjalta kannustaa institutionaalisiin muutoksiin luodakseen ”osallistavan korkeakouluympäristön, joka edistää tasa-arvoa, monimuotoisuutta ja vastaa paikallisyhteisöjen tarpeisiin” ja parantaa näin heikommassa asemassa olevien opiskelijoiden valmistumista?

Lisäksi epävirallisessa ministerikokouksessa keskustellaan siitä, miten koulutus voi edistää demokraattista kansalaisuutta ja yhteisiä arvojamme. Puheenjohtajamaa toivoo delegaatioiden huomioivan keskustelussa seuraavat kysymykset:

1. Miten koulutuksella voidaan vaikuttaa ratkaisevasti yhteisten arvojen edistämiseen ja demokraattiseen kansalaisuuteen eurooppalaisten kesken keinona vahvistaa yhteenkuuluvuus ja osallistuminen demokratioihimme ja EU:hun?
2. Mitä koulutuksellisia toimia ja aloitteita jäsenmaat ja eurooppalaiset instituutiot voisivat ottaa käyttöön yhteisten arvojen ja demokraattisen kansalaisuuden edistämiseksi?

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU30- jaoston kirjallinen menettely

Eduskuntakäsittely

MINVA 15.9.2023

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei lainsäädäntövaikutuksia eikä vaikutuksia Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Bosquet Päivi paivi.bosquet@gov.fi p. 02953 30375

VAHVA-tunnus

EU/38/2023

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

